

ETIČNI KODEKS ŠTUDENTOV, ZAPOSLENIH IN SODELAVCEV VISOKE ŠOLE ZA VARSTVO OKOLJA

1. Uvod

Etični kodeks študentov, zaposlenih in sodelavcev Visoke šole za varstvo okolja (v nadaljevanju: VŠVO) je namenjen promoviranju primernih in sprejemljivih pravil vedenja, ki spadajo na VŠVO. Z njim želimo ustvariti okolje, kjer so prizadevno delo, poštenost in medsebojno spoštovanje nagrajena z odobravanjem, deviantno in nepošteno vedenje pa preprečeno ali celo sankcionirano. Okolje, ki je naravnano pozitivno, kjer lahko študenti mirno, varno, brez nezaželenih motenj črpajo znanje in razvijajo svoje sposobnosti, ki jih bodo kasneje v življenju še kako rabili.

Namen tega kodeksa ni na kakršenkoli način omejevati pravice študentov. Pomembno je, da se študenti že v času študija navadijo na določena pravila in norme, ki bodo veljala tudi kasneje na delovnem mestu. Kodeks tako predstavlja splošna pričakovanja glede vedenja študentov in jih postavlja v nek formalen okvir, ni pa namenjen omejevanju študentov pri njihovem delu in življenju nasploh.

2. Pravice in dolžnosti študentov VŠVO

Status študenta se pridobi z vpisom na VŠVO in se izkazuje s študentsko izkaznico. Študent pridobi s statusom študenta vse pravice, ki jih zagotavlja Zakon o visokem šolstvu in Statut VŠVO ter drugi posebni predpisi. Izven VŠVO študent uveljavlja pravice, ki so vezane na status študenta s potrdili, ki jih dobi v referatu. Potrdila se izdajajo študentu osebno, na podlagi predloženega indeksa ali študentske izkaznice.

VŠVO zagotavlja vsakemu študentu tiste pravice, ki so povezane s poslanstvom VŠVO, njenim značajem delovanja ter so v skladu s Statutom in drugimi akti VŠVO:

1. pravico do vključenosti in povezanosti v študijske, raziskovalne in obštudijske dejavnosti, ki jih ponuja VŠVO in so podvržene predpisanim standardom ter zahtevam v sprejetih aktih VŠVO,
2. pravico do oblikovanja in aktivnega sodelovanja v skupnosti študentov,
3. pravico do sodelovanja, preko svojih predstavnikov, v organih VŠVO,

Visoka šola za varstvo okolja

Trg mladosti 2 | 3320 Velenje

t: 03 898 64 10 | f: 03 898 64 13

<http://vsvo.velenje.si>

4. pravico dajati, neposredno in po svojih predstavnikih, organom VŠVO mnenja, pobude in predloge o vseh vprašanjih, ki se tičejo pedagoškega dela ter o katerih menijo, da so pomembna za delo VŠVO,
5. pravico do obiskovanja predavanj, vaj in drugih predpisanih učnih obveznostih ter pravico uporabljati študijske prostore in pripomočke VŠVO,
6. pravico do informiranosti o vseh dejavnostih, ki zadevajo študijski proces in obštudijske dejavnosti na VŠVO, na način in na mestih, kot je opredeljeno v aktih VŠVO,
7. pravico do zaščite pred kakršnokoli obliko spolne, rasne, starostne, socialne, religiozne ali druge oblike diskriminacije.

VŠVO razvija obče človeške vrednote (okoljsko ozaveščenost, kakovost, strokovnost, odprtost, prijaznost, odgovornost, strpnost, zanesljivost, prilagodljivost, inovativnost, ustvarjalnost, komunikativnost) in kulturo, ki so povezane s poslanstvom VŠVO. S tem se razvija identiteta prepoznavnosti v smislu obnašanja vseh vključenih subjektov.

Od študentov VŠVO se zato pričakuje, da se obnašajo odgovorno in spoštljivo do pravil in standardov VŠVO ter do njenega premoženja. Odgovorno obnašanje je opredeljeno v naslednjih zavezah:

1. s svojim vedenjem prispevati k ugledu VŠVO v ožjem in širšem okolju,
2. obiskovati predavanja, vaje in druge predpisane učne obveznosti,
3. spoštovati in se vljudno obnašati do vseh zaposlenih, sodelavcev in ostalih študentov (pozdravljanje, odzdravljanje, naslavljanje, sodelovanje, pomoč...),
4. spoštovati varnost in zdravje vseh na VŠVO,
5. biti pošten in resnicoljuben do vseh vključenih v sistem VŠVO (npr. pri uporabi identifikacijskih dokumentov, preverjanju identitete...),
6. ne odtujevati, uničevati premoženja, lastnine zaposlenih, sodelavcev in študentov na VŠVO ali se okoriščati,

7. spoštovati pravila VŠVO, ki se nanašajo na točnost in uradne ure, kar zahteva, da se spoštuje najave uradnih ur referata, koordinatorke praktičnega usposabljanja, govornih ur predavateljev,
8. prihajati točno na predavanja,
9. sodelovati v skupnosti študentov v skladu s Statutom VŠVO,
10. sodelovati, preko svojih predstavnikov, v organih VŠVO,
11. spoštovati vsa določila pogodb, ki jih študent podpiše z VŠVO,
12. iskreno in pošteno sodelovati z organi VŠVO, ki obravnavajo nastale zaplete,
13. udeleževati se dogodkov v okviru VŠVO, če se študent na njih prijavi oziroma se mora, v primeru neudeležbe, pravočasno odjaviti.

3. Odgovornost zaposlenih in sodelavcev VŠVO

Ta kodeks je pri tem vprašanju namenjen opredelitvi osebne in poklicne odgovornosti vseh zaposlenih in sodelavcev VŠVO. Pomagal naj bi jim pri reševanju vprašanj, ki se navezujejo na njihovo poklicno vedenje in soočanje s problemi, ki so posledica odnosov med različnimi udeleženci v izobraževalnem procesu.

Kakovostno javno visokošolsko izobraževanje je dejavnik napredka demokratične družbe, sestavni del ekonomskega, družbenega in kulturnega razvoja ter ključnega pomena za razvoj in blaginjo družbe. Vsem študentom mora zagotavljati enake možnosti izobraževanja. Zaposleni in sodelavci v izobraževanju so odgovorni za kakovostno izobraževanje. Z odgovornim delom utrjujejo zaupanje širše družbene skupnosti v izvajanje teh pomembnih nalog.

V skladu z zgoraj omenjenimi izhodišči se zaposleni in sodelavci VŠVO zavezujejo, da bodo:

- upravičili zaupanje javnosti z zagotavljanjem kakovostnega izobraževanja,
- se zavzemali za utrjevanje ugleda VŠVO v družbi,
- stalno poglobljali znanje in skrbeli za lastno strokovno rast.

V odnosu do študentov/-k pa se zavezujejo, da bodo:

- spoštovali pravice študentov,
- ravnali v skladu s splošno sprejetimi moralnimi in etičnimi vrednotami, predanostjo ter načelom zaupnosti,
- spodbujali ter sami vedno imeli profesionalen odnos do študentov,
- spoštovali individualnost in posebne potrebe posameznega študenta in mu omogočili, da v polni meri uresniči svoje sposobnosti,
- pri študentih razvijali odgovornost do izvajanja programa visoke šole in do njihove aktivne vloge v izobraževalnem procesu,
- pravično in z občutkom razvijali svojo profesionalno avtoriteto,
- zagotavljali, da odnos med zaposlenimi, sodelavci in študenti v nobenem primeru ne postane predmet kakršnekoli zlorabe, političnega ali ideološkega razlikovanja,
- zagotavljali in izvajali vse potrebne ukrepe za preprečevanje spolne ali druge zlorabe študentov.

4. Akademska svoboda

Akademska svoboda je pravica in temeljna odgovornost predavateljev in študentov. Predavatelji uresničujejo akademsko svobodo s svojim pedagoškim, raziskovalnim in ustvarjalnim delom, ki ga podrejajo splošno sprejetim etičnim vrednotam in poslanstvu VŠVO. Posredovanje znanja izhaja iz sodobnih znanstvenih spoznanj in empiričnih izkušenj.

Predavatelji in študenti tvorijo nedeljivo skupnost, v kateri predavatelji s svojo dostopnostjo in predanostjo pedagoškemu delu omogočajo nemoteno izobraževanje študentov, študentje pa s svojim vestnim in odgovornim delom prispevajo svoj delež k normalnemu teku in nenehnemu izpopolnjevanju študijskega procesa.

Cilj pedagoškega dela je posredovanje znanja ter spodbujanje k ustvarjalnemu, kritičnemu in odgovornemu razmišljanju.

Akademska svoboda študentov pomeni akademsko avtonomnost, ki študente zavezuje k odgovornemu in samoiniciativnemu izpolnjevanju postavljenih študijskih ciljev ter odgovornemu delovanju v skladu z etičnim kodeksom ter splošno sprejetimi vrednotami.

5. Akademski standardi poštenosti

Pomemben element uspešnosti je zaupanje študentov, VŠVO in tudi širše javnosti v sistem preverjanja in ocenjevanja znanja. Ta mora biti takšen, da so študenti ocenjeni primerno glede na delo, ki so ga vložili in znanje, ki so ga pridobili v času študija. Takšen sistem je možen le v okolju, kjer veljajo določena pravila in kjer ni prostora za razne prevare in goljufije (prepisovanje pri izpitih, plagiatorstvo, ponarejanje nalog...). Za delovanje takšnega sistema je potrebna določena odgovornost tako s strani študentov, kot tudi s strani VŠVO. V interesu vseh študentov mora biti, da se izogibajo prevaram ter goljufijam in da odvrčajo vse ostale od takšnih dejanj. Vsaka takšna stvar namreč znižuje ugled VŠVO in vrednost poštenega dela ostalih študentov. V okolju, kjer vlada akademska nepoštenost je nemogoče vedeti, kateri dosežki so bili pridobljeni pošteno ter s trdim delom in kateri so bili pridobljeni na neetičen način. Ocene pa v tem primeru niso več kredibilen pokazatelj dosežkov in znanja, ki je bilo vloženo v določeno nalogo.

Pomembno je, da so študenti seznanjeni z definicijami neetičnih dejanj in jih razumejo, s čimer se je mogoče izogniti raznim incidentom, do katerih bi lahko prišlo zaradi nevednosti oziroma pomanjkanja informacij. Naloga predavateljev je, da postavijo jasne zahteve in natančno opredelijo kaj pričakujejo od študentov.

Med neetična dejanja spadajo:

1. goljufanje

- prepisovanje od drugih – sem spada prepisovanje določenih delov ali celotnih seminarских nalog, esejev ter vseh ostalih nalog, ki se ocenjujejo;
- uporaba nedovoljenih pripomočkov – s tem so mišljeni razni kalkulatorji, ki so že skoraj računalniki, uporaba literature in zapiskov med izpiti. Študenti morajo jasno razumeti kaj je dovoljeno uporabljati pri izpitu in kaj ne spada zraven;
- neupoštevanje navodil s strani pedagoških delavcev, ki so prisotni na izpitu – predvsem so mišljena navodila, ki se nanašajo na sedežni red, začetek in konec pisanja izpita, razna opozorila ter druga navodila;
- opravljanje izpita namesto koga drugega ali dovoljenje, da izpit opravlja kdo drug namesto vas – velja tako za sodelovanje in izmenjave med študenti VŠVO, kot tudi za vse ostale zunanje osebe, ki bi morebiti opravljale izpit namesto študentov VŠVO. Od študentov se namreč pričakuje, da bodo sami opravljali izpite ter ostale naloge v teku študija;

- namerno napačno predstavljanje podatkov ali dejstev z namenom pridobivanja raznih ugodnosti – gre za zavajanje predavateljev glede nezmožnosti opravljanja izpita ob določenem roku ali z navajanjem vzrokov za prepozno oddajo seminarskih ali drugih nalog;
- 2. plagiatorstvo
 - gre za uporabo rezultatov ali vsebin, ki niso plod lastnega razmišljanja in kot take ne smejo biti uporabljene brez navedbe avtorja. Pri pisanju seminarskih nalog ali diplom utegne biti plagiatorstvo resen problem. Plagiatorstvu se lahko izognemo z natančnim citiranjem ali navajanjem tujega dela, ki ga uporabljamo v lastnem delu;
- 3. nedovoljeno sodelovanje med študenti
 - naloga predavateljev je, da natančno določijo v kolikšni meri je sodelovanje dovoljeno, študenti pa morajo ta navodila jasno razumeti in v primeru nejasnosti zahtevati dodatna pojasnila;
- 4. ponarejanje dokumentov ter prirejanje podatkov in informacij
 - gre za ponarejanje vseh uradnih dokumentov ter listin VŠVO kot so razni obrazci, poročila, seminarske in druge naloge, izkaznice, indeksi ali celo izpiti.

Kot kršitev se razume tudi:

- vsakršno ponarejanje podpisov predavateljev ali študentov,
- prirejanje podatkov glede prisotnosti na predavanjih ali vajah,
- neiskrenost glede doprinosa pri skupinskih nalogah,
- podajanje napačnih informacij z namenom pridobivanja kakršnihkoli ugodnosti ali posebne pozornosti,
- neiskrenost glede svojih ali osebnih podatkov koga drugega.

6. Pravila glede oglaševanja na območju VŠVO

Literatura, publikacije, časopisi, obvestila, letaki, ki so del študijskega procesa ali se navezujejo na del VŠVO, se lahko brez posebnih omejitev delijo med študenti in oglašujejo na mestih, ki so temu namenjena. Objavljene članke mora podpisati avtor, objavljene informacije pa morajo biti preverjene.

Visoka šola za varstvo okolja

Trg mladosti 2 | 3320 Velenje

t: 03 898 64 10 | f: 03 898 64 13

<http://vsvo.velenje.si>

Prostori VŠVO niso namenjeni raznim reklamnim ali prodajnim akcijam, razen če te niso v interesu VŠVO, ki jih v tem primeru tudi sama organizira ali prepusti organizacijo drugim osebam. S tem so mišljene predvsem predstavitve knjig, učbenikov ter ostalih akademskih pripomočkov.

Ostale stvari (vabila na študentske zabave...), ki niso povezane z delom na VŠVO, morajo biti pred objavo prijavljene in predstavljene pristojnim službam VŠVO.

7. Pravila glede zaupnosti informacij

Način varovanja in posredovanja osebnih podatkov, ki jih VŠVO zbira o študentih ureja Pravilnik o varovanju osebnih in zaupnih podatkov na VŠVO.

Študenti pri svojem delu (predvsem v okviru praktičnega usposabljanja) sodelujejo z različnimi podjetji, ki jim pogosto posredujejo informacije, ki so bolj ali manj zaupne narave in jih je treba kot takšne tudi varovati. Študenti se morajo držati dogovorov in uporabiti ter objaviti le tiste informacije, ki nikakor ne morejo škoditi podjetjem, VŠVO ali tretjim osebam.

8. Pravila ter postopki glede uporabe infrastrukture na območju VŠVO

Da se izognemo neredu in zmedi zaradi vedno večjega števila študentov, ki so vključeni v proces izobraževanja na VŠVO, morajo obstajati določena pravila glede prostorov ter ostale infrastrukture na območju VŠVO. VŠVO je v prvi vrsti namenjena izobraževanju, zato je uporaba prostorov za druge namene dokaj omejena. Načeloma je študentom dovoljeno prosto gibanje na funkcionalnem zemljišču VŠVO, v kolikor s tem ne motijo rednega dela na VŠVO, ni pa dovoljeno naslednje:

- namerno poškodovanje ali uničenje stvari, ki so v lasti VŠVO,
- risanje grafitov ali drugih neprimernih stvari na objekte VŠVO,
- odtujitev predmetov kot so omare, table, mize, stoli, računalniška oprema iz prostorov VŠVO,
- poškodovanje objekta VŠVO in njene opreme,
- odstranjevanje raznih varnostnih sredstev ali opozoril,
- nedovoljeno opremljanje predavalnic, hodnikov in ostale okolice VŠVO.

9. Ostala določila in prepovedi

Naštevamo še nekaj določil in prepovedi, ki naj bi pripomogla k normalnemu delu ter omogočila vsem študentom, zaposlenim in sodelavcem VŠVO varno ter produktivno delovno okolje:

1. prostori VŠVO niso namenjeni igram in se naj ne uporabljajo za igranje ali prirejanje raznih iger na srečo, prav tako ni v prostorih in na območju VŠVO dovoljena uporaba in prodaja psihogenih substanc,
2. prepovedano je kakršnokoli fizično ali psihično obračunavanje med študenti ter fizično ali psihično nasilje nad zaposlenimi in sodelavci VŠVO,
3. študenti si naj med seboj pomagajo pri razvijanju intelektualnih, študijskih in strokovnih potencialov,
4. študenti naj po najboljših močeh prispevajo k ustvarjanju varnega, odzivnega in verodostojnega okolja, ki spodbuja študente VŠVO k študiju in delu ter jim omogoča odkrivanje možnosti za karierni razvoj, ki naj temelji na uveljavljenih etičnih pravilih in standardih,
5. študenti si naj prizadevajo za doseganje čim boljših rezultatov,
6. študenti naj skrbijo za profesionalne in humane odnose z drugimi študenti, zaposlenimi in sodelavci VŠVO,
7. študenti naj tudi izven visokošolskega okolja ravna etično in se zavedajo, da so promotorji VŠVO, zlasti na praktičnem usposabljanju,
8. posebno skrbno ravnanje z naravnimi viri in trajnostni odnos do okolja.

Etični kodeks študentov VŠVO je bil sprejet na 16. seji Upravnega odbora in na 15. seji Senata VŠVO.

Številka: 013-1/2012

Datum: 28. 2. 2012

Doc. dr. Natalija Špeh
dekanica

Mag. Milena Pečovnik
direktorica

visoka šola za varstvo okolja
Urg mladosti 2 | 3320 Velenje
t: 03 898 64 10 | f: 03 898 64 13
<http://vsvo.velenje.si>

